

H O T Ă R Ă R E

În numele legii

25 ianuarie 2018

mun. Chișinău

Judecătoria Chișinău sediu Centru

Instanța compusă din:

Președintele ședinței, judecătorul - Bagrin Lucia

grefier - Surdu Daniela, Rada Padureanu

în sediul instanței, în ședință publică, a examinat cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de AO "Juriștii pentru Drepturile Omului" împotriva Companiei Naționale de Asigurări în Medicină cu privire la accesul la informație și încasarea cheltuielilor de judecată –

a c o n s t a t a t

Argumentele participanților la proces:

La data de 23 octombrie 2017, AO "Juriștii pentru Drepturile Omului" a depus cerere de chemare în judecată împotriva Companiei Naționale de Asigurări în Medicină cu privire la accesul la informație și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea cererii de chemare în judecată reclamantul a invocat că, la data de 07 septembrie 2017 a solicitat autorității pârte oferirea următoarelor informații de interes public:

1. Informația privind procedurile de achiziții publice, inclusiv și cele de valoare mică, efectuate de Compania Națională de Asigurări în Medicină în perioada 01 ianuarie 2015-31 iulie 2017 privind achiziționarea de servicii, bunuri și lucrări;
2. Informația privind operatorii economici desemnați câștigători, precum și sumele ofertelor prezentate de aceștea, în procedurile de achiziții publice efectuate de Compania Națională de Asigurări în Medicină în perioada de referință;
3. Informația privind procedurile de achiziții publice efectuate de Compania Națională de Asigurări în Medicină, în perioada de referință, în care au fost depuse contestații de către operatorii economici și care este rezultatul examinării contestațiilor înaintate;
4. Informația privind contractele de achiziții publice privind achiziționarea de servicii, bunuri și lucrări de către Compania Națională de Asigurări în Medicină, în perioada 01 ianuarie 2015-31 iulie 2017 pe care Agenția Achiziții Publice a refuzat să le înregistreze, precum și care sunt motivele refuzului.

Prin răspunsul recepționat la data de 11 octombrie 2017, Compania Națională de Asigurări în Medicină a informat solicitantul că, informația solicitată poate fi accesată pe pagina oficială a Agenției Achiziții publice.

Nefiind de acord cu răspunsul primit, AO "Juriștii pentru Drepturile Omului" a depus cerere de chemare în judecată împotriva Companiei Naționale de Asigurări în Medicină prin care solicită constatarea încălcării dreptului AO "Juriștii pentru Drepturile Omului" de acces la informația solicitată prin cererea nr. 59/2017 din 07 septembrie 2017 și obligarea pârte să furnizeze informația solicitată de AO "Juriștii pentru Drepturile Omului" prin cererea nr.59/2017 din 07 septembrie 2017.

În ședința de judecată, reprezentantul reclamantului – avocatul Ciuperca Vasili, a susținut cererea de chemare în judecată și a solicitat admiterea integrală a pretențiilor formulate.

Suplimentar, prin cererea înaintată în cadrul ședinței de judecată din 25 ianuarie 2018, a solicitat și încasarea sumei de 5950 lei cu titlu de compensare a cheltuielilor de judecată (f.d. 24).

În ședința de judecată, reprezentantul pârte – Munteanu Ruslan, nu a recunoscut cererea de chemare în judecată și a solicitat respingerea integrală a acesteia.

Menționează că, în cadrul Companiei Naționale de Asigurări în Medicină în perioada 2015-2016 a funcționat Serviciul achiziții publice ca subdiviziune separată în cadrul Direcției juridice. Ulterior, subdiviziunea a fost lichidată, atribuțiile au fost transmise temporar unei alte subdiviziuni care gestiona paralel domeniul respectiv, iar dosarele de achiziții publice au fost dispersate.

La finisarea reorganizării autorității, segmentul achiziții publice a fost inclus în gestiunea Direcției administrare, logistică și securitate internă. Astfel, invocă reprezentantul pârte că, în perioada recepționării cererii depuse de AO "Juriștii pentru Drepturile Omului" persoana responsabilă de domeniul în cauză era antrenată în procesul de preluare în gestiune a dosarelor de achiziții publice din arhivă și fiind bulversat de activitatea desfășurată a fost în imposibilitate să soluționeze în termenul prevăzut de 15 zile cererea privind accesul la informație. Pe cale de consecință, s-a recurs la întocmirea răspunsului în forma primită.

Întrucât reclamantul a abordat răspunsul oferit în mod eronat, apreciază că cererea de chemare în judecată în speță urmează să fie respinsă ca fiind neîntemeiată. Privitor la cererea de încasare a cheltuielilor de asistență juridică, solicită respingerea, ca nefiind reale, necesare și rezonabile.

Aprecierea instanței de judecată:

Audiind explicațiile participanților la proces, apreciind probele administrate la materialele dosarului în raport cu circumstanțele pricinii, instanța consideră că, cererea de chemare în judecată depusă de AO "Juriștii pentru Drepturile Omului" împotriva Companiei Naționale de Asigurări în Medicină cu privire la accesul la informație și încasarea cheltuielilor de judecată urmează a fi admisă parțial, reieșind din următoarele considerente.

În ședința de judecată s-a constatat și din actele pricinii rezultă că, la data de 07 septembrie 2017 AO "Juriștii pentru Drepturile Omului" a solicitat Companiei Naționale de Asigurări în Medicină oferirea următoarelor informații de interes public:

1. Informația privind procedurile de achiziții publice, inclusiv și cele de valoare mică, efectuate de Compania Națională de Asigurări în Medicină în perioada 01 ianuarie 2015-31 iulie 2017 privind achiziționarea de servicii, bunuri și lucrări;
2. Informația privind operatorii economici desemnați câștigători, precum și sumele ofertelor prezentate de aceștea, în procedurile de achiziții publice efectuate de Compania Națională de Asigurări în Medicină în perioada de referință;
3. Informația privind procedurile de achiziții publice efectuate de Compania Națională de Asigurări în Medicină, în perioada de referință, în care au fost depuse contestații de către operatorii economici și care este rezultatul examinării contestațiilor înaintate;
4. Informația privind contractele de achiziții publice privind achiziționarea de servicii, bunuri și lucrări de către Compania Națională de Asigurări în Medicină, în perioada 01 ianuarie 2015-31 iulie 2017 pe care Agenția Achiziții Publice a refuzat să le înregistreze, precum și care sunt motivele refuzului (f.d. 4).

Prin răspunsul nr. 02/07-190/1418 din 06 octombrie 2014, Compania Națională de Asigurări în Medicină a informat solicitantul că, autoritatea respectă cu strictețe prevederile legislației în domeniul achizițiilor publice și gestionării mijloacelor financiare din fondurile asigurării obligatorii de asistență medicală. Totodată, în perioada de referință, contestațiile formulate în cadrul procedurilor de achiziție publică au fost examinate de Agenția Achiziții Publice, iar informația solicitată poate fi accesată pe pagina oficială a autorității în cauză (f.d. 5).

Nefiind de acord cu răspunsul primit, AO "Juriștii pentru Drepturile Omului" a depus cerere de chemare în judecată împotriva Companiei Naționale de Asigurări în Medicină prin care solicită constatarea încălcării dreptului AO "Juriștii pentru Drepturile Omului" de acces la informația solicitată prin cererea nr. 59/2017 din 07 septembrie 2017 și obligarea pârului să furnizeze informația solicitată de AO "Juriștii pentru Drepturile Omului" prin cererea nr.59/2017 din 07 septembrie 2017.

Potrivit art. 6 lit. b) din Legea privind achizițiile publice nr. 131 din 03 iulie 2015, reglementarea relațiilor privind achizițiile publice se efectuează în baza următoarelor principii: transparența achizițiilor publice.

Conform art. 4 alin. (1) din Legea privind accesul la informație nr. 982-XIV din 11 mai 2000, oricine, în condițiile prezentei legi, are dreptul de a căuta, de a primi și de a face cunoscute informațiile oficiale.

Conform art. 5 din Legea privind accesul la informație nr. 982-XIV din 11 mai 2000, subiecții ai prezentei legi sînt furnizorul de informații și solicitantul informației. Furnizorii de informații, adică posesorii ai informațiilor oficiale, obligați să le furnizeze solicitanților în condițiile prezentei legi, sînt:

- a) autoritățile publice centrale și locale - autoritățile administrației de stat, prevăzute în Constituția Republicii Moldova și anume: Parlamentul, Președintele Republicii Moldova, Guvernul, administrația publică, autoritatea judecătorească;
- b) instituțiile publice centrale și locale - organizațiile fondate de către stat în persoana autorităților publice și finanțate de la bugetul de stat, care au ca scop efectuarea atribuțiilor de administrare, social-culturale și altor atribuții cu caracter necomercial;
- c) persoanele fizice și juridice care, în baza legii sau a contractului cu autoritatea publică ori instituția publică, sînt abilitate cu gestionarea unor servicii publice și culeg, selectează, posedă, păstrează, dispun de informații oficiale.

Pot solicita informații oficiale, în condițiile prezentei legi:

- a) orice cetățean al Republicii Moldova;
- b) cetățenii altor state, care au domiciliul sau reședința pe teritoriul Republicii Moldova;
- c) apatrizii stabiliți cu domiciliul sau cu reședința pe teritoriul Republicii Moldova.

Conform art. 6 alin. (1) din Legea privind accesul la informație nr. 982-XIV din 11 mai 2000, în sensul prezentei legi, informații oficiale sînt considerate toate informațiile aflate în posesia și la dispoziția furnizorilor de informații, care au fost elaborate, selectate, prelucrate, sistematizate și/sau adoptate de organe ori persoane oficiale sau puse la dispoziția lor în condițiile legii de către alți subiecți de drept.

Conform art. 10 din Legea privind accesul la informație nr. 982-XIV din 11 mai 2000, persoana are dreptul de a solicita furnizorilor de informații, personal sau prin reprezentanții săi, orice informații aflate în posesia acestora, cu excepțiile stabilite de legislație. Dreptul persoanei de a avea acces la informații, inclusiv la informațiile cu caracter personal, nu poate fi îngădit decît în condițiile legii. Orice persoană care solicită acces la informații în conformitate cu prezenta lege este absolvită de obligația de a-și justifica interesul pentru informațiile solicitate.

De asemenea, instanța de judecată va evidenția că, se va considera ilegal refuzul de a furniza informația pe motiv că aceasta este disponibilă în mod public, adică informația a fost deja publicată (Hotărîrea Plenumului Curții Supreme de Justiție a Republicii Moldova „Cu privire la examinarea cauzelor privind accesul la informațiile oficiale” nr.1 din 02 aprilie 2007).

Drept urmare, în temeiul normelor precitate, instanța de judecată constată obligativitatea Companiei Naționale de Asigurări în Medicină de a furniza reclamantului informațiile solicitate, motiv pentru care va admite capătul de cerere care vizează respectiva pretenție.

Subsidiar, instanța de judecată reliefează că din materialele pricinii rezultă că, prin cererea înaintată în cadrul ședinței de judecată din 25 ianuarie 2018, reprezentantul reclamantului a solicitat și încasarea sumei de 5950 lei cu titlu de compensare a cheltuielilor de judecată, anexînd în acest sens ordinul de plată nr. 474 din 28 decembrie 2017 (f.d. 24-25).

În conformitate cu art. 82 Codul de procedură civilă, cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat și din cheltuielile de judecare a pricinii.

În conformitate cu prevederile art. 94 alin. (1) din Codul de procedură civilă, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la

cererea părți care a avut câștig de cauză, cneiueme de judecata. Dacă acțiunea reclamantului a fost admisă parțial, acestuia i se compensează cneiueme de judecata proporțional părții admise din pretenții, iar pârîtului – proporțional părții respinse din pretențiile reclamantului.

Așa cum rezultă din prevederile art. 96 alin. (11) din Codul de procedură civilă, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părți care a avut câștig de cauză cheltuielile ei de asistență juridică părți care a avut câștig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat.

Așadar, analizând prestația reprezentantului reclamantului, timpul și munca depusă de către acesta, rezultatul obținut, justificarea și ponderea mijloacelor de apărare utilizate în cauză și complexitatea pricinii civile, instanța de judecată consideră oportun de a admite parțial solicitarea reprezentantului reclamantului privind încasarea cheltuielilor de asistență juridică, urmând a se încasa din contul Companiei Naționale de Asigurări în Medicină în beneficiul reclamantului AO "Juriștii pentru Drepturile Omului" suma de 3000 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică, această sumă fiind apreciată de către instanță ca fiind reală, necesară și rezonabilă.

În conform prevederilor art.25 alin. (1) lit.a) și alin. (3) din Legea contenciosului administrativ nr. 793-XIV din XXXXXXXXXXXX, în conformitate cu art. 236, 238-241 din Codul de procedură civilă, instanța de judecată,

h o t ă r ă ș t e:

Se admite parțial cererea de chemare în judecată depusă de AO "Juriștii pentru Drepturile Omului" împotriva Companiei Naționale de Asigurări în Medicină cu privire la accesul la informație și încasarea cheltuielilor de judecată.

Se constată încălcat dreptul AO "Juriștii pentru Drepturile Omului" de acces la informația solicitată prin cererea nr. 59/2017 din 07 septembrie 2017.

Se obligă Compania Națională de Asigurări în Medicină să furnizeze informația solicitată de AO "Juriștii pentru Drepturile Omului" prin cererea nr.59/2017 din 07 septembrie 2017, și anume:

- Informația privind procedurile de achiziții publice, inclusiv și cele de valoare mică, efectuate de Compania Națională de Asigurări în Medicină în perioada 01 ianuarie 2015-31 iulie 2017 privind achiziționarea de servicii, bunuri și lucrări;
- Informația privind operatorii economici desemnați câștigători, precum și sumele ofertelor prezentate de acestea, în procedurile de achiziții publice efectuate de Compania Națională de Asigurări în Medicină în perioada de referință;
- Informația privind procedurile de achiziții publice efectuate de Compania Națională de Asigurări în Medicină, în perioada de referință, în care au fost depuse contestații de către operatorii economici și care este rezultatul examinării contestațiilor înaintate;
- Informația privind contractele de achiziții publice privind achiziționarea de servicii, bunuri și lucrări de către Compania Națională de Asigurări în Medicină, în perioada 01 ianuarie 2015-31 iulie 2017 pe care Agenția Achiziții Publice a refuzat să le înregistreze, precum și care sunt motivele refuzului.

Se încasează din contul Companiei Naționale de Asigurări în Medicină în beneficiul AO "Juriștii pentru Drepturile Omului" cheltuieli de asistență juridică în mărime de 3000 (trei mii) lei.

În rest, cerințele se resping ca nefondate.

Hotărârea poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Chișinău în termen de 30 zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, prin intermediul Judecătoriei Chișinău sediu Centru.

Președintele ședinței,

Bagrin Lucia

judecătorul